

Tuula Valkeajärvi

Yrittäjyyden opinpolku 2

(Tausta-analyysi ja sisällön rakennekuvaus)

TIES463
HARJOITUSTYÖ
Versio 2.1
16.4.2006

Jyväskylän yliopisto
Tietotekniikan laitos
Jyväskylä

SISÄLTÖ

1	Tausta-analyysi	2
1.1	Aihe	2
1.2	Tavoitteet	3
1.3	Kohderyhmä	3
1.4	Käyttötapa ja -tarkoitus	3
2	Sisällön rakennekuvaus	5
2.1	Yrittäjyyden Opinpolku 2 -verkkokurssi	6
2.2	Aihetapaus 1: Tervetulosivu	7
2.3	Aihetapaus 2: Opinpolku 2	8
2.4	Aihetapaus 3: Johdatus liiketoimintasuunnitteluun	9
2.4.1	Aihetapaus 3.1: Liiketoimintasuunnitelma	10
2.4.1.1	Aihetapaus 3.1.1: Liiketoimintasuunnitelman sisältö	11
2.4.1.2	Aihetapaus 3.1.2: Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	12
2.5	Aihetapaus 4: Kilpailutilanne ja markkinatutkimus	13
2.5.1	Aihetapaus 4.1: Kilpailutilanteen kartoitus	14
2.5.1.1	Aihetapaus 4.1.1: Kilpailurooleja	15
2.5.1.2	Aihetapaus 4.1.2: Kilpailtuja toimialoja	16
2.5.2	Aihetapaus 4.2: Markkinatutkimuksen taustaa	17
2.5.2.1	Aihetapaus 4.2.1: Markkinakartoitus ja -tutkimus	18
2.6	Aihetapaus 5: Laskelmat	19
2.6.1	Aihetapaus 5.1: Kannattavuuslaskelma	20
2.6.1.1	Aihetapaus 5.1.1: Kannattavuuslaskelman sisältö	21
2.7	Aihetapaus 6: Rahoitus	22
2.7.1	Aihetapaus 6.1: Rahan tarve	23
2.7.1.1	Aihetapaus 6.1.1: Investoinnit	24
2.7.1.2	Aihetapaus 6.1.2: Käyttöpääoma	25
2.7.1.3	Aihetapaus 6.1.3: Vaihto- ja rahoitusomaisuus	26
2.7.2	Aihetapaus 6.2: Rahan lähteet	27
2.7.2.1	Aihetapaus 6.2.1: Tulorahoitus	28
2.7.2.2	Aihetapaus 6.2.2: Oma pääoma	29
2.7.2.3	Aihetapaus 6.2.2.1: Starttiraha	30
2.7.2.4	Aihetapaus 6.2.2.2: Avustukset ja tuet	31
2.7.2.5	Aihetapaus 6.2.3: Vieras pääoma	32
2.7.2.6	Aihetapaus 6.2.3.1: Finnvera Oyj	33
2.8	Aihetapaus 7: Hinnoittelu	34
2.8.1	Aihetapaus 7.1: Tuote/palvelu	35
2.8.2	Aihetapaus 7.2: Tuotteen/palvelun hinta	36
2.8.3	Aihetapaus 7.3: Hinnoittelun merkitys	37
2.8.4	Aihetapaus 7.4: Hinnoittelustrategiat	38
2.8.4.1	Aihetapaus 7.4.1: Neutraalit strategiat	39
2.8.5	Aihetapaus 7.5: Palvelujen hinnoittelu	40
2.8.6	Aihetapaus 7.6: Vakiotuotteesta omaleimaiseen	41
2.8.7	Aihetapaus 7.7: Epäonnistunut hinnoittelu	42
2.9	Aihetapaus 8: Luentomateriaalia	43
2.10	Aihetapaus 9: Lähdekirjallisuutta	44

2.11	Aihetapaus 10: Opiskeluohjeet	45
2.12	Aihetapaus 10.1: Tehtävä.....	46
2.13	Aihetapaus 10.2: Optima-ohje	47
2.14	Aihetapaus 11: Tehtäväpalautukset	48
2.15	Aihetapaus 12: Aikataulu	49
2.16	Aihetapaus 13: Keskustelupalsta	50
2.17	Aihetapauskaavio	51
Lähteet.....		52

1 TAUSTA-ANALYYSI

Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin tausta-analyysissä kartoitetaan kaikki tämän verkkokurssin tuottamiseen vaikuttavat taustatekijät. Tausta-analyysin tavoitteena on saada aikaan verkkokurssin alustava käsikirjoitus, jossa määritellään verkkokurssin aihe, kohdeyleisö, käyttötapa ja -tarkoitus sekä tavoite. Tausta-analyysissä etsitään vastauksia kysymyksiin: Miksi? Mitä? Kuka? Milloin? sekä Miten? [1] Yrittäjyyden opinpolku 2 -kurssin suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään aihetapauslähtöistä suunnittelumallia.

1.1 Aihe

Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin aikana opiskelijat tutustuvat liiketoimintasuunnitelmaan ja sen eri osa-alueisiin sekä laativat yritykselle liiketoimintasuunnitelman. Yrittäjyyden opinpolku 2 on jatkoa yrittäjyyden opiskelulle. Opiskelijat ovat aloittaneet yrittäjyyden opiskelun Yrittäjyyden opinpolku 1-kurssin aikana, jolloin he opiskelivat yrittäjyyttä, liikeidea-ajattelua, asiakashankintaa ja yrityksen perustamista sekä käsitelivät kurssiin liittyvässä tehtävässä kurssin aikana opiskeltuja aiheita.

Tämän Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin laajuus on yksi opintoviikko ja kurssille on varattu aikaa neljä viikkoa. Opiskelun alussa on orientointi, jolloin tutustutaan, mikä liiketoimintasuunnitelma on ja miksi liiketoimintasuunnitelma tehdään. Sen jälkeen opiskelu etenee vaiheittain, joiden aikana tutustutaan liiketoimintasuunnitelmaan ja sen keskeisiin osa-alueisiin. Yrittäjyyden opinpolku 2 -kurssin sisältö:

Johdatus liiketoimintasuunnitteluun

Vaihe 1: Kilpailutilanne ja markkinatutkimus

Vaihe 2: Laskelmat

Vaihe 3: Rahoitus

Vaihe 4: Hinnoittelu

1.2 Tavoitteet

- opiskelijalla on realistinen ja innostava kuva yrittäjyydestä yhtenä uravaihtoehtona.
- opiskelija toimii luovasti ja oma-aloitteisesti sekä itseään että työtään kehittämisen.
- opiskelija valitsee nykyistä useammin yrittäjyyden valinnaiseksi tutkinnon osaksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.
- opiskelija näkee yrittäjyyden yhtenä uravaihtoehtona omalla ammattialallaan.
- opiskelija ymmärtää liiketoimintasuunnitelman ja kannattavuuslaskelman peruseräatteen.
- opiskelija osaa valita rakenteeltaan sekä sisällöltään käyttökelpoisen liiketoimintasuunnitelman ja muokata siitä yritykselleen sopivan työkalun.

1.3 Kohderyhmä

Kurssi on pakollinen toisen asteen opiskelijoille (datanomit ja merkonomit) sekä yrittäjyyden ammattitutkintoa suorittaville. Muille Jyväskylän aikuisopiston opiskelijoille kurssi on vapaavalintainen.

1.4 Käyttötapa ja -tarkoitus

Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssi toimii lähiopetuksena tukena. Opinnot voi suorittaa joko käymällä luennoilla ja/tai itsenäisesti verkkokurssina. Opiskelutavasta riippumatta kaikki opiskelijat käyttävät oppimisympäristössä olevia materiaaleja ja tehtäviä opintojensa apuna sekä tukena. Opiskelumateriaalia ei lähituntien aikana jaeta, vaan kaikki tarvittavat materiaalit löytyvät oppimisympäristöstä.

Pelkkä lähiopetus kurssin totutuksessa ei ole riittävä, koska aikuisopiskelijat tarvitsevat vaihtoehtoisia tapoja kurssin suorittamiseen mm. työn ohessa. Oppimisympäristöön on

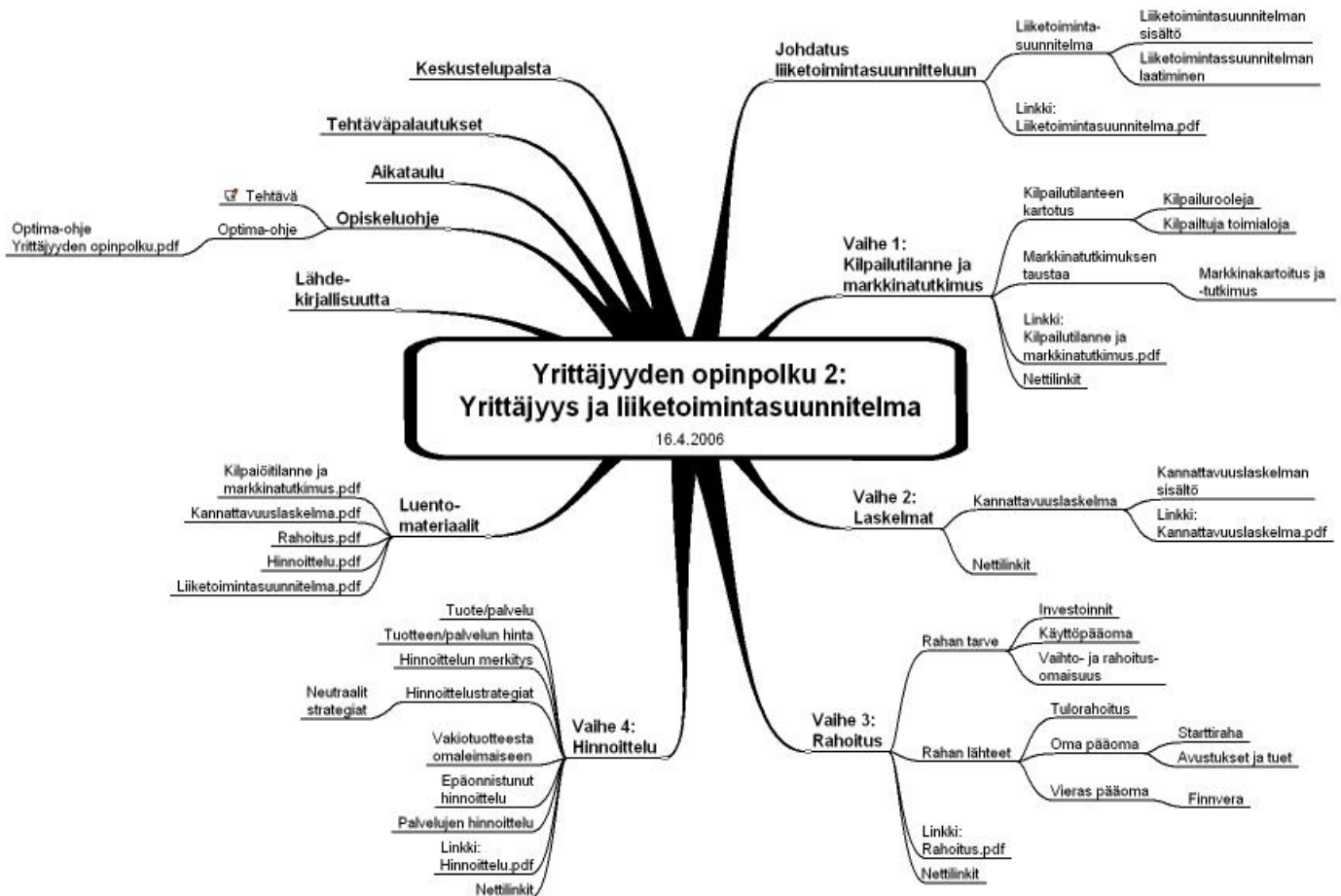
mahdollista lisätä myös opiskelun kannalta tarpeellisia linkkejä lisämateriaaleihin ja eri organisaatioiden Internet -sivuille.

Kurssin aikana opiskelijat tuottavat yrityksen kannattavuuslaskelman ja liiketoimintasuunnitelman, jotka palautetaan kolmen viikon kuluttua varsinaisen opiskelujakson jälkeen. Opettajalla on sen jälkeen neljä viikkoa aikaa tehtävien tarkistamiseen. Tehtävän ohjaus ja kommentointi tapahtuu verkkoympäristössä olevaa keskustelupalstaa ja sähköpostia hyväksi käyttäen. Keskustelupalstalle jokainen opiskelija voi lisätä omat kommenttinsa ja kysymyksensä.

Opiskelijoiden oppimista tuetaan lähiopetuksen, verkkokeskustelujen ja sähköpostin välityksellä. Tarvittaessa opiskelijoilla on mahdollisuus myös henkilökohtaisesti tavata yrittäjyyden opettaja ohjausta ja neuvontaa varten erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti.

2 SISÄLLÖN RAKENNEKUVAUS

Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin pääsisältönä on liiketoimintasuunnitelma ja kurssiin liittyvänä tehtävänä on liiketoimintasuunnitelman laatiminen. Kirjallinen liiketoimintasuunnitelma on yrittäjän apuväline, jonka avulla yrittäjä pystyy jäsentämään ja selventämään oman yritystoimintansa kannattavuutta sekä menestymisen mahdollisuuksia. Kuvassa 2 on kuvattuna Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin sisältö Liiketoimintasuunnitelma MindMapin avulla.

Kuva 1. Yrittäjyyden opinpolku 2 -kurssin sisältö.

2.1 Yrittäjyyden Opinpolku 2 -verkkokurssi

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Yhteenveto	<p>Yrittäjyyden opinpolku 2:n opiskelussa keskitytään yrityksen liiketoimintasuunnitelmaan sekä liiketoimintasuunnitelman laatimiseen. Verkkokurssin sisältö on seuraava:</p> <p>Tervetulosivu Johdatus liiketoimintasuunnitteluun Vaihe 1 Kilpailutilanne ja markkinakartoitus Vaihe 2 Laskelmat Vaihe 3 Rahoitus Vaihe 4 Hinnoittelu Materiaalia Lähteitä ja kirjallisuutta Tehtävä Opiskeluohjeita Aikataulu Tehtäväpalautukset Keskustelupalsta</p>
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin hyväksytyt suoritukset.
Luentomateriaali	<p>Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinointitutkimus Perälampi, J. 2006. Kannattavuuslaskelma Perälampi, J. 2006. Rahoitus Perälampi, J. 2006. Hinnoittelu Perälampi, J. 2006. Liiketoimintasuunnitelma</p> <p>Kaikki yrittäjyyden opettajan tekemät PowerPoint-luentomateriaalit löytyvät oppimisympäristöstä pdf-muodossa.</p>
Toivottu oppiminen	Opiskelija toimii luovasti ja oma-aloitteisesti sekä itseään että työtään kehittäen. Opiskelijalla on realistinen ja innostava kuva yrittäjyydestä yhtenä uravaihtoehtona. Opiskelija ymmärtää liiketoimintasuunnitelman peruseriaatteet ja osaa laatia yrityksen liiketoimintasuunnitelman sekä kannattavuuslaskelman. Opiskelija valitsee nykyistä useammin yrittäjyyden valinnaiseksi tutkinnon osaksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa. Opiskelija näkee yrittäjyyden yhtenä uravaihtoehtona omalla ammattialallaan.

2.2 Aihetapaus 1: Tervetulosivu

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tervetulosivu
Yhteenveto	<p>Aloitussivulla kerrotaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskelun laajuus - kurssin sisältö - kurssin tavoitteet - kurssin suoritusmuodot - kurssin arviointi - kurssin koordinoijan tiedot <p>Sivulta löytyy linkki, josta pääsee siirtymään varsinaiselle Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssille.</p>
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin hyväksyty suoritus.
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa liikkua oppimisympäristössä linkkejä hyväksi käyttäen.

2.3 Aihetapaus 2: Opinpolku 2

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Opinpolku 2
Yhteenveto	Aloitussivulla kerrotaan opiskelun kesto sekä Yrittäjyyden opinpolku 2:n kaikki vaiheet ja vaiheiden sisällöt. Lisäksi sivulta löytyy tehtävä -linkki ja maininta siitä, miten kurssipalautetta voi antaa.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin hyväksytty suoritus.
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija tietää, mitä Yrittäjyyden opinpolku 2 - verkkokurssi pitää sisällään. Opiskelija osaa liikkua oppimisympäristössä linkkejä hyväksi käyttäen.

2.4 Aihetapaus 3: Johdatus liiketoimintasuunnitteluun

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Johdatus liiketoimintasuunnitteluun
Yhteenveto	Menestyksellä liiketoiminta, johdatus liiketoimintasuunnitteluun sekä hyvän liikeidean tunnusmerkkejä.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin sekä kurssiin liittyneen yrityksen liikeidea -tehtävän hyväksytty suoritus.
Materiaali	Hirvimäki, P. 2002. Millainen on hyvä liiketoimintasuunnitelma?
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Liiketoimintasuunnitelma.
Toivottu oppiminen	Opiskelija kertoo liikeidea-ajattelun periaatteet.

2.4.1 Aihetapaus 3.1: Liiketoimintasuunnitelma

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Liiketoimintasuunnitelma
Yhteenveto	Liiketoimintasuunnitelman kaksi päätehtävää sekä mikä on liiketoimintasuunnitelma.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin sekä kurssiin liittyneen yrityksen liikeidea -tehtävän hyväksytyt suoritus.
Materiaali	Oulutech. Liiketoimintasuunnitelma
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää, mikä yrityksen liiketoimintasuunnitelma on ja miksi liiketoimintasuunnitelma laaditaan.

2.4.1.1 Aihetapaus 3.1.1: Liiketoimintasuunnitelman sisältö

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Liiketoimintasuunnitelman sisältö
Yhteenveto	Mitä asioita liiketoimintasuunnitelma sisältää.
Esitiedot	Aihetapaus 3.1: Liiketoimintasuunnitelma
Materiaali	Ruuska, Karjalainen & Johnsson. 1996. Kirjan nimi.
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Liiketoimintasuunnitelma.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää liiketoimintasuunnitelman keskeisen sisällön.

2.4.1.2 Aihetapaus 3.1.2: Liiketoimintasuunnitelman laatiminen

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Liiketoimintasuunnitelman laatiminen
Yhteenveto	Milloin liiketoimintasuunnitelma tulisi tehdä? Mitä liiketoimintasuunnitelman suunnittelussa ja kirjoittamisessa tulisi ottaa huomioon?
Esitiedot	Johdatus liiketoimintasuunnitteluun
Materiaali	Hirvimäki, P. 2002. Millainen on hyvä liiketoimintasuunnitelma?
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa suunnitella tarvittavan pohjan liiketoimintasuunnitelmaa varten.

2.5 Aihetapaus 4: Kilpailutilanne ja markkinatutkimus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kilpailutilanne ja markkinakartoitus
Yhteenveto	Markkinoinnin tehtäviä ja mikä on kilpailijoiden merkitys yrityksen toiminnassa.
Esitiedot	Johdatus liiketoimintasuunnitteluun
Materiaali	
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinakartoitus
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää kilpailutilanteen ja markkinakartoituksen merkityksen yrityksen toiminnassa sekä osaa pohtia tehtävänä olevia asioita.

2.5.1 Aihetapaus 4.1: Kilpailutilanteen kartoitus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kilpailutilanteen kartoitus
Yhteenvedo	<ul style="list-style-type: none"> - Toimialan sisäinen kilpailu - Kilpailutilanteen arviointi - Kilpailukeinot
Esitiedot	Aihetapaus 4: Kilpailutilanne ja markkinatutkimus
Materiaali	<p>Isokangas, J. & Kinkki, S. 2003. Yrityksen perustoiminnot. WSOY.</p> <p>Koski, T. & Virtanen, M. 2005. Tulos – Liiketoiminnan suunnittelulla menestykseen. Otava.</p>
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinatutkimus.
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa kartoittaa yrityksen kilpailijoita, arvioida yrityksen kilpailutilannetta sekä toimialan sisäistä kilpailua. Opiskelija osaa kuvata näitä asioita myös liiketoimintasuunnitelmassa.

2.5.1.1 Aihetapaus 4.1.1: Kilpailurooleja

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kilpailurooleja
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- markkinajohtaja- haastaja- jäljittelijä- erikoistuva
Esitiedot	Aihetapaus 4.1: Kilpailutilanteen kartoitus
Materiaali	Suomen yrittäjät. Kilpailu.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää yritysten erilaisia kilpailurooleja.

2.5.1.2 Aihetapaus 4.1.2: Kilpailtuja toimialoja

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kilpailtuja toimialoja
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none"> - Jyväskylän keskustassa olevia kilpailtuja toimialoja - kilpailtuja toimialoja
Esitiedot	Aihetapaus 4.1 Kilpailutilanteen kartoitus
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinakartoitus
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtäisi, mitä kilpailtu toimiala merkitsee yrityksen kannalta.

2.5.2 Aihetapaus 4.2: Markkinatutkimuksen taustaa

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Markkinatutkimuksen taustaa
Yhteenveto	Markkinatutkimuksen merkitys
Esitiedot	Aihetapaus 4: Kilpailutilanne ja markkinatutkimus
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää markkinatutkimuksen merkityksen yrityksen toiminnassa.

2.5.2.1 Aihetapaus 4.2.1: Markkinakartoitus ja -tutkimus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Markkinakartoitus ja -tutkimus
Yhteenveto	Markkinatutkimuksen merkitys
Esitiedot	Aihetapaus 4.2: Markkinatutkimuksen taustaa
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinoiden kartoitus.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää markkinatutkimuksen merkityksen yrityksen toiminnassa.

2.6 Aihetapaus 5: Laskelmat

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Laskelmat
Yhteenveto	Mikä on laskelmien merkitys ja miksi niitä tehdään.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin hyväksyty suoritus
Materiaali	Oulutech. Taloudelliset laskelmat.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää laskelmien merkityksen yrityksen toiminnassa ja liiketoimintasuunnittelussa.

2.6.1 Aihetapaus 5.1: Kannattavuuslaskelma

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kannattavuuslaskelma
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- Mikä kannattavuuslaskelma on?- Kannattavuuden edellytykset
Esitiedot	Aihetapaus 5: Laskelmat
Materiaali	
Luentomateriaali	J. Perälampi. 2006. Kannattavuuslaskelma
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää, mikä kannattavuuslaskelma on ja mitä se kertoo yrityksen kannattavuudesta.

2.6.1.1 Aihetapaus 5.1.1: Kannattavuuslaskelman sisältö

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Kannattavuuslaskelman sisältö
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- Käyttökattotarve- Kiinteät kulut- Kokonaismyynti
Esitiedot	Aihetapaus 5.1: Kannattavuuslaskelma
Materiaali	Ensimetri. Kannattavuuslaskelma
Toivottu oppiminen	Opiskelija tietää, mitä osa-alueita kannattavuuslaskelma pitää sisällään.

2.7 Aihetapaus 6: Rahoitus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Rahoitus
Yhteenveto	Mihin rahoitusta tarvitaan yrityksen toiminnassa.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 1 -kurssin hyväksytyt suoritus
Materiaali	Ensimetri. Rahan tarpeen laskeminen Ouluseutu. Rahoitussuunnitelma
Luentomateriaali	Perälampi, J.2006. Rahoitus.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää rahoituksen merkityksen yrityksen toiminnassa.

2.7.1 Aihetapaus 6.1: Rahan tarve

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Rahan tarve
Yhteenveto	Rahoitustarpeen arviointi ja aloitusvaiheen rahoitus.
Esitiedot	Aihetapaus 6: Rahoitus
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää, mihin yritys tarvitsee rahaa ja miten rahan tarvetta voidaan arvioida.

2.7.1.1 Aihetapaus 6.1.1: Investoinnit

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Liiketoiminnan investoinnit
Yhteenveto	Liiketoiminnan investoinneista aiheutuvat kulut
Esitiedot	Aihetapaus 6.1: Rahan tarve
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Rahoitus
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää investointien merkityksen yrityksen rahoituksen kannalta.

2.7.1.2 Aihetapaus 6.1.2: Käyttöpääoma

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Käyttöpääoma
Yhteenveto	Käyttöpääoman merkitys
Esitiedot	Aihetapaus 6.1: Rahan tarve
Materiaali	Ouluseutu. Talouden tunnusluvuista ja kirjanpitoon liittyviä käsitteistä.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää, miksi yritys tarvitsee käyttöpääomaa yrityksen perustamisvaiheessa ensimmäisten toimintakausien aikana.

2.7.1.3 Aihetapaus 6.1.3: Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Vaihto- ja rahoitusomaisuus
Yhteenveto	Mitä vaihto- ja rahoitusomaisuus on
Esitiedot	Aihetapaus 6.1: Rahan tarve
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää alkuvaraston, käteisvarojen ja kustannusylijäämän merkityksen yrityksen rahoitustarpeen kannalta.

2.7.2 Aihetapaus 6.2: Rahan lähteet

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Rahan lähteet
Yhteenvedo	Yritystoiminnan rahan lähteet
Esitiedot	Aihetapaus 6: Rahoitus
Materiaali	Oulutech. Rahoituslähteet
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää, mistä yritys saa rahaa eli mitkä ovat yrityksen rahan lähteitä.

2.7.2.1 Aihetapaus 6.2.1: Tulorahoitus

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tulorahoitus
Yhteenveto	Tulorahoituksen merkitys yritystoiminnalle.
Esitiedot	Aihetapaus 6.2: Rahan lähteet
Materiaali	Raatikainen, L. 2004. Liikeideasta liikkeelle.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää tulorahoituksen merkityksen yrityksen toiminnan kannalta.

2.7.2.2 Aihetapaus 6.2.2: Oma pääoma

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Oma pääoma
Yhteenveto	Mistä oma pääoma muodostuu
Esitiedot	Aihetapaus 6.2: Rahan lähteet
Materiaali	Holopainen, T. (toim.) 2001. Yrityksen perustamisopas – Käytännön perustamistoimet
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää oman pääoman merkityksen osana yrityksen rahoitusta.

2.7.2.3 Aihetapaus 6.2.2.1: Starttiraha

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	15.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Strattiraha
Yhteenveto	Mitä starttiraha on ja kuka sitä saa?
Esitiedot	Aihetapaus 6.2.2: Oma pääoma
Materiaali	Työvoimatoimisto. Starttiraha.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää starttirahan merkityksen ja sen, kenen on mahdollista saada starttirahaa sekä osaa tarvittaessa etsiä asiasta lisätietoa.

2.7.2.4 Aihetapaus 6.2.2.2: Avustukset ja tuet

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	15.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Avustukset ja tuet
Yhteenveto	Yrityksen haettavissa olevia avustuksia ja tukia
Esitiedot	Aihetapaus 6.2.2: Oma pääoma
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää erilaisten tukien ja avustusten merkityksen yrityksen toiminnan kannalta ja osaa tarvittaessa etsiä asiasta lisätietoa.

2.7.2.5 Aihetapaus 6.2.3: Vieras pääoma

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	7.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Vieras pääoma
Yhteenveto	Mitä vieras pääoma on?
Esitiedot	Aihetapaus 6.2: Rahan lähteet
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää lainojen merkityksen yrityksen rahoitusmuotona. Opiskelija osaa tarvittaessa hakea tietoa muista yrityksen saatavilla olevista rahoitusmuodoista.

2.7.2.6 Aihetapaus 6.2.3.1: Finnvera Oyj

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	15.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Finnvera Oyj
Yhteenveto	Mikä Finnvera Oyj on ja mitä se tekee?
Esitiedot	Aihetapaus 6.2.3: Vieras pääoma
Materiaali	Holopainen, T. (toim.) 2001. Yrityksen perustamistoimet.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää mikä Finnvera Oyj on ja mitä se tekee.

2.8 Aihetapaus 7: Hinnoittelu

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Hinnoittelu
Yhteenveto	Hinnoittelun merkitys
Esitiedot	Aihetapaus 2: Opinpolku 2
Materiaali	Yrittäjät. Hinnoittelu. Tieke. Hinnoittelun ABC-opas
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Hinnoittelu
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää tuotteen tai palvelun hinnoittelun merkityksen yrityksen liiketoiminnan kannalta.

2.8.1 Aihetapaus 7.1: Tuote/palvelu

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tuote/palvelu
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- Kuvaus tuotteesta/palvelusta- Hyöty asiakkaalle
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa kuvata yrityksen tuotteen tai palvelun ja kertoa, mitä hyötyä tuotteesta tai palvelusta on asiakkaalle.

2.8.2 Aihetapaus 7.2: Tuotteen/palvelun hinta

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tuotteen/palvelun hinta
Yhteenvedo	Mitkä tekijät vaikuttavat tuotteen tai palvelun hintaan?
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	Tieke. Hinnoittelun ABC-opas
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää tuotteen/palvelun hinnan merkityksen yrityksen liiketoiminnan kannalta.

2.8.3 Aihetapaus 7.3: Hinnoittelun merkitys

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Hinnoittelun merkitys
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- Hinnoittelun merkitys asiakkaille- Hintamielikuvan muodostuminen
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	Tieke. Hinnoittelun ABC-opas.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää hinnoittelun merkityksen ja miten hintamielikuvat syntyvät.

2.8.4 Aihetapaus 7.4: Hinnoittelustrategiat

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Hinnoittelustrategiat
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none">- markkinaosuuden maksimointi- tulevaisuuden kasvun strategiat- asiakasarvon maksimoinnin strategiat- neutraalit strategiat
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	Tieke. Hinnoittelun ABC-opas
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää mitä hinnoittelustrategiat merkitsevät ja mikä on eri hinnoittelustrategioiden merkityksen tuotteiden ja palvelujen hinnoittelussa.

2.8.4.1 Aihetapaus 7.4.1: Neutraalit strategiat

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Neutraalit strategiat
Yhteenveto	<ul style="list-style-type: none"> - kustannusperusteinen hinnoittelu - markkinaperusteinen hinnoittelu - laatujohtajuus hinnoittelussa
Esitiedot	Aihetapaus 7.4: Hinnoittelustrategiat
Materiaali	Tieke. Hinnoittelun ABC-opas
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää mitä hinnoittelustrategiat merkitsevät ja mikä on eri hinnoittelustrategioiden merkityksen tuotteiden ja palvelujen hinnoittelussa.

2.8.5 Aihetapaus 7.5: Palvelujen hinnoittelu

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Palvelujen hinnoittelu
Yhteenveto	Palvelujen hinnoittelu
Esitiedot	Aihetapaus 7 Hinnoittelu
Materiaali	Voutilainen, V. 2003 Palvelujen hinnoittelu. Jyväskylän kaupunki.
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää palvelujen hinnoittelun merkityksen yritystoiminnassa.

2.8.6 Aihetapaus 7.6: Vakiotuotteesta omaleimaiseen

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Vakiotuotteesta omaleimaiseen
Yhteenveto	Omaleimaisen tuotteen hinnoittelu
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	Yrittäjät. Hinnoittelu
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää omaleimaisen tuotteen merkityksen hinnoittelun ja yrityksen kannalta.

2.8.7 Aihetapaus 7.7: Epäonnistunut hinnoittelu

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Epäonnistunut hinnoittelu
Yhteenveto	Epäonnistuneen hinnoittelun syitä ja seurauksia
Esitiedot	Aihetapaus 7: Hinnoittelu
Materiaali	Tieke. Hinnoittelun ABC-opas
Toivottu oppiminen	Opiskelija ymmärtää ja osaa arvioida epäonnistuneen hinnoittelun syitä ja seurauksia.

2.9 Aihetapaus 8: Luentomateriaalia

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Luentomateriaali
Yhteenveto	Yrittäjyyden opettajan tuottamat opiskeluun liittyvää Power-Point -esitykset, jotka on tallennettu pdf -muotoon.
Esitiedot	-
Luentomateriaali	Perälampi, J. 2006. Kilpailutilanne ja markkinointitutkimus Perälampi, J. 2006. Kannattavuuslaskelma Perälampi, J. 2006. Rahoitus Perälampi, J. 2006. Hinnoittelu Perälampi, J. 2006. Liiketoimintasuunnitelma
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa hyödyntää oppimisympäristössä olevaa materiaalia opiskelunsa tukena ja lähteenä.

2.10 Aihetapaus 9: Lähdekirjallisuutta

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Lähdekirjallisuutta
Yhteenveto	Verkko-oppimisympäristössä olevan materiaalin tuottamisessa käytetyt lähteet koottuna yhdeksi sivuksi.
Esitiedot	-
Kirjallisuutta	Työvoima ja elinkeinokeskus 2006. Yrityksen perustamisopas. Yrityksen perustaminen Keski-Suomessa. Tuhansien Järvien Uusyrityskeskus ry. Partanen & Luhtala. 2003. Yritys hyvä 10. Voutilainen, Palvelujen hinnoittelu.
Toivottu oppiminen	Opiskelija löytää tarvittaessa lähteitä ja kirjallisuutta -kansiosta tarvitsemansa materiaalin tai internet -linkin.

2.11 Aihetapaus 10: Opiskeluohjeet

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	15.4.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Opiskeluohjeet
Yhteenveto	Opiskeluohjeet sekä ohjeistus tehtävän tekemistä varten.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 2.
Käytettävissä oleva materiaali	Oppimateriaali verkossa Yrittäjyyden opettajan kurssille tuottama materiaali Nettilinkkien materiaali Vapaavalintainen, oma materiaali
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa laati yrityksen liiketoimintasuunnitelman ja kannattavuuslaskelman joko yksin, parityönä tai ryhmässä.

2.12 Aihetapaus 10.1: Tehtävä

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tehtävä
Yhteenveto	Yrittäjyyden opinpolku 2 -verkkokurssin aikana opiskelija tuottaa joko yksin tai ryhmässä tehtävän, joka sisältää yrityksen kannattavuuslaskelman ja liiketoimintasuunnitelman laatimisen kurssilla läpikäytyjen asioiden pohjalta.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 2.
Käytettävä materiaali	Oppimateriaali verkossa Yrittäjyyden opettajan kurssille tuottama materiaali Vapaavalintainen, oma materiaali
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa laati yrityksen liiketoimintasuunnitelman ja kannattavuuslaskelman joko yksin, parityönä tai ryhmässä.

2.13 Aihetapaus 10.2: Optima-ohje

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Optima-ohje
Yhteenveto	Ohjeistus Optiman käytöstä.
Esitiedot	
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa opiskella annettujen ohjeiden mukaisesti ja osaa ottaa oikeaan ihmiseen yhteyttä opiskeluun tai oppimisympäristöön liittyvissä ongelmissa.

2.14 Aihetapaus 11: Tehtäväpalautukset

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Tehtäväpalautukset
Yhteenveto	Kansio tehtävien palauttamista varten.
Esitiedot	Yrittäjyyden opinpolku 2.
Materiaali	-
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa palauttaa tehtävän kansioon.

2.15 Aihetapaus 12: Aikataulu

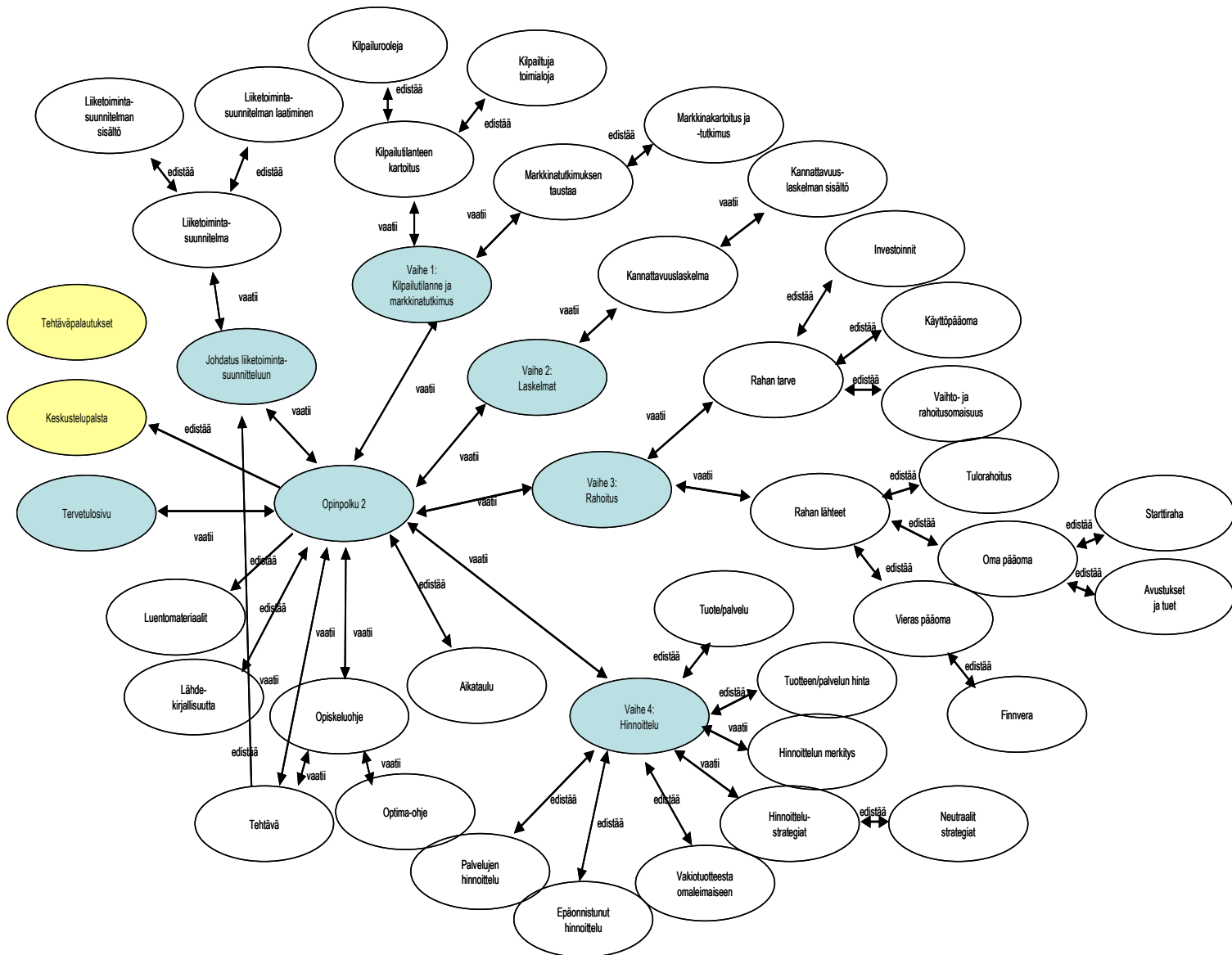
Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Aikataulu
Yhteenveto	Kurssin aikataulu, jossa on selkeästi kuvattuna, miten kurssi etenee. Massaluennoista on selkeät otsikot, jotka kertovat, mitä luennot käsittelevät.
Esitiedot	
Materiaali	Verkkomateriaali
Toivottu oppiminen	Opiskelija tietää, miten opiskelu tulee edetä aikataulun puitteissa ja milloin tehtävät pitää viimeistään palauttaa.

2.16 Aihetapaus 13: Keskustelupalsta

Opintojakson nimi	Yrittäjyyden opinpolku 2
Aihe	Liiketoimintasuunnitelma
Päiväys/Tekijän nimi	29.3.2006 Tuula Valkeajärvi
Aihetapaus	Keskustelupalsta
Yhteenveto	Keskustelupalsta, jonne voi kirjoittaa opiskelua koskevat kysymykset sekä kurssin lopussa kurssipalautetta.
Esitiedot	
Materiaali	
Toivottu oppiminen	Opiskelija osaa kirjoittaa viestejä keskustelupalstalle ja lukea muiden viestejä keskustelupalstalta.

2.17 Aihetapauskaavio

Aihetapauskaaviolla kuvataan opintojakson perussisältö (Hiltunen). Yrittäjyyden opinpolku 2 sisältää useita aihetapauskaavioita. Kuvassa 2 on Yrittäjyyden opinpolku 2:n aihetapauskaavio.

Kuva 2. Aihetapauskaavio Yrittäjyyden opinpolku 2

LÄHTEET

- [1] Hiltunen, L. 2006. TIES463 Verkkokurssin tuotantoprosessi -kurssi. Jyväskylän yliopisto. Tietotekniikan laitos.
- [2] Hiltunen, L. Verkko-opetuksen suunnittelumalli. Jyväskylän yliopisto. Tietotekniikan laitos.
- [3] Perälampi, J. 2006. Liiketoimintasuunnitelma.
- [4] Yrittäjyyden opinpolku 1 -verkkokurssi. 2006. Jyväskylän aikuisopisto.
- [5] Holopainen, T. & Levonen, A-L. 1999. Yrityksen perustajan opas. Yritysjulkaisut. Helsinki: Edita.